

มูลค่าตลาดโฆษณาทีวีดิจิทัลในรอบ 5 ปี (2557-2562)

มูลค่าตลาดโฆษณาทีวีดิจิทัลในรอบ 5 ปี แสดงให้เห็นทิศทางของรายได้จากค่าโฆษณาของธุรกิจโทรทัศน์ที่มีการกระจายตัวไปหลากหลายช่องมากขึ้น ช่องทีวีดิจิทัลที่เกิดขึ้นใหม่เข้ามาชิงส่วนแบ่งมูลค่าตลาดโฆษณาวงการโทรทัศน์จากผู้ประกอบการโทรทัศน์รายเดิมได้ในสัดส่วนที่มากขึ้น จากส่วนแบ่งเพียง 12.69% ของมูลค่าโฆษณารวมในตลาด 7.3 หมื่นล้านบาท ในปี 2557 เพิ่มขึ้นเป็น 42.29% ของมูลค่ารวม 6.7 หมื่นล้านบาท ในปี 2561 และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ

มูลค่าตลาดโฆษณาวงการโทรทัศน์ เป็นแหล่งรายได้สำคัญที่สามารถระบุทิศทางการเติบโตของธุรกิจโทรทัศน์ ด้วยมูลค่าตลาดหลายหมื่นล้านบาทต่อปี สามารถสร้างธุรกิจที่เกี่ยวข้องในวงการโทรทัศน์ และการจ้างงานเติบโตขึ้นต่อเนื่อง การเข้ามาของทีวีดิจิทัลช่องใหม่ๆ ตั้งแต่ปี 2557 ได้ค่อยๆ สร้างการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างรายได้ของกลุ่มผู้ประกอบการโทรทัศน์รายเดิม และรายใหม่ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

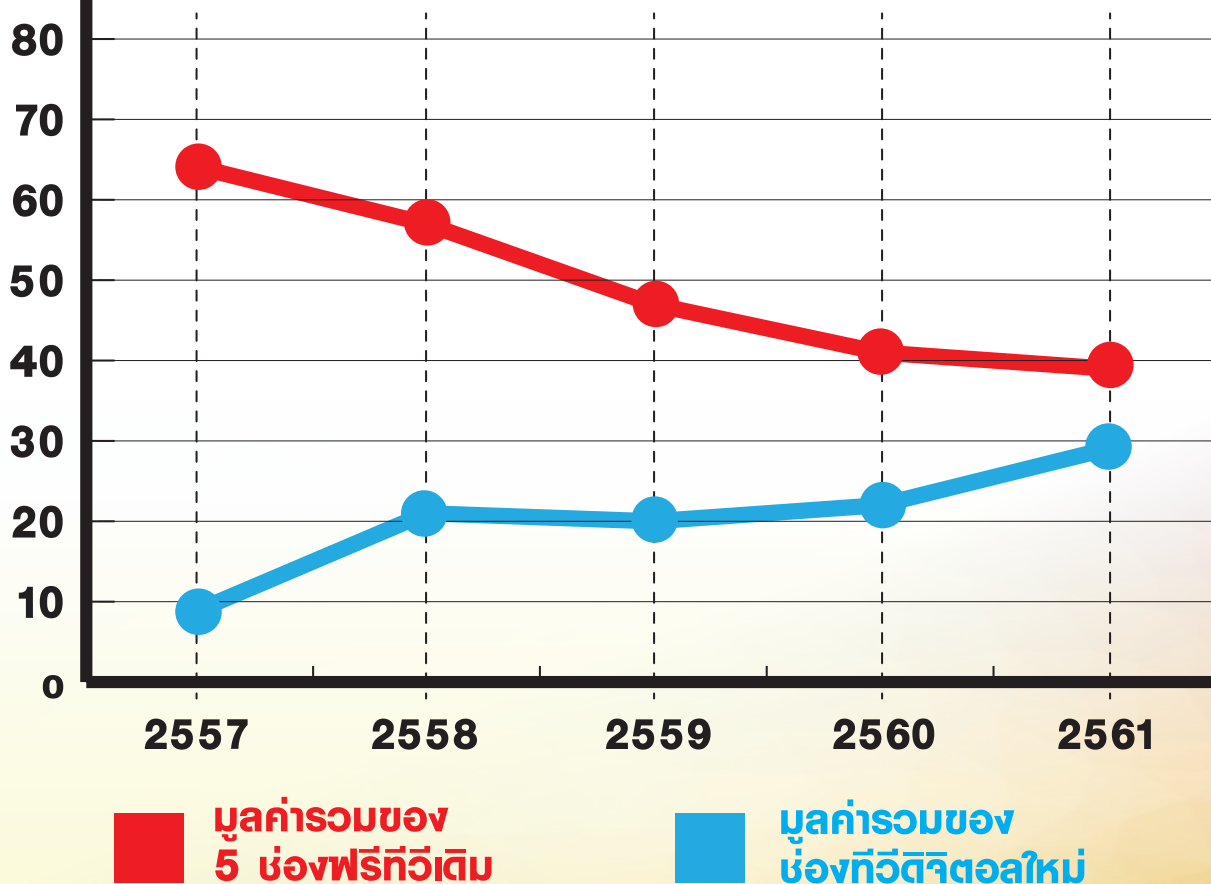
จากข้อมูลมูลค่าตลาดโฆษณาที่ประมาณการจากทุกช่องของโทรทัศน์ภาคพื้นดินจัดทำโดยนิลเส้น ได้แบ่งมูลค่าตลาดโฆษณาของธุรกิจทีวีดิจิทัล ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มช่องเดิม ที่ประกอบไปด้วย ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 ช่อง 9 และช่อง NBT และกลุ่มทีวีดิจิทัลช่องใหม่ทั้งหมด พบว่า รายได้ของกลุ่มช่องเดิม มีสัดส่วนลดลงทุกปี จากปี 2557 ซึ่งเป็นปีแรกที่ทีวีดิจิทัลเปิดให้บริการ สัดส่วนรายได้ของกลุ่มฟรีทีวีเดิม คิดเป็น 87.31% หรือ มูลค่า 63,776.30 ล้านบาท ในขณะที่ช่องใหม่รวมกันมีมูลค่าเพียง 12.69% หรือ 9,265.77 ล้านบาทเท่านั้น แต่มาในปี 2561 มูลค่าตลาดของกลุ่มช่องเดิมลดลงเหลือเพียง 38,529.86 ล้านบาท หรือ 56.71% ในขณะที่กลุ่มช่องใหม่รวมกันมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 29,417.35 ล้านบาท หรือ 43.29% แสดงให้เห็นว่าทีวีดิจิทัลช่องใหม่ๆ เริ่มเข้ามาครองตลาดได้มากขึ้น

มูลค่าตลาดโฆษณาที่วิภาคพื้นดิน **ช่องเดิม** และ **ช่องที่วิถีจอใหม่**

ปี	มูลค่ารวมของ 5 ช่องฟรีทีวีเดิม		มูลค่ารวมของ ช่องที่วิถีจอใหม่		ยอดรวม
	รายได้ (ล้านบาท)	รายได้ (%)	รายได้ (ล้านบาท)	รายได้ (%)	
2557	63,776.30	87.31	9,265.77	12.69	73,042.07
2558	57,412.34	73.28	20,931.44	26.72	78,343.78
2559	47,151.51	69.81	20,394.00	30.19	67,545.51
2560	40,967.50	65.16	21,905.95	34.84	62,873.45
2561	38,529.87	56.71	29,417.35	43.29	67,947.22

(พันล้านบาท)

ที่มา : Nielsen

หมายเหตุ: ตัวเลขมูลค่าโฆษณาทั้งหมดนี้ เป็นเพียงตัวเลขประมาณการของราคาค่าโฆษณาของแต่ละช่องเท่านั้น

ทั้งนี้ ในกลุ่มช่องเดิมนั้น ช่อง 3 และ ช่อง 7 ยังคงเป็น 2 ช่องหลักที่มีมูลค่าโฆษณาสูงสุด ประมาณ 60-80% ของมูลค่าโฆษณาในกลุ่มช่องเดิมทั้งหมด

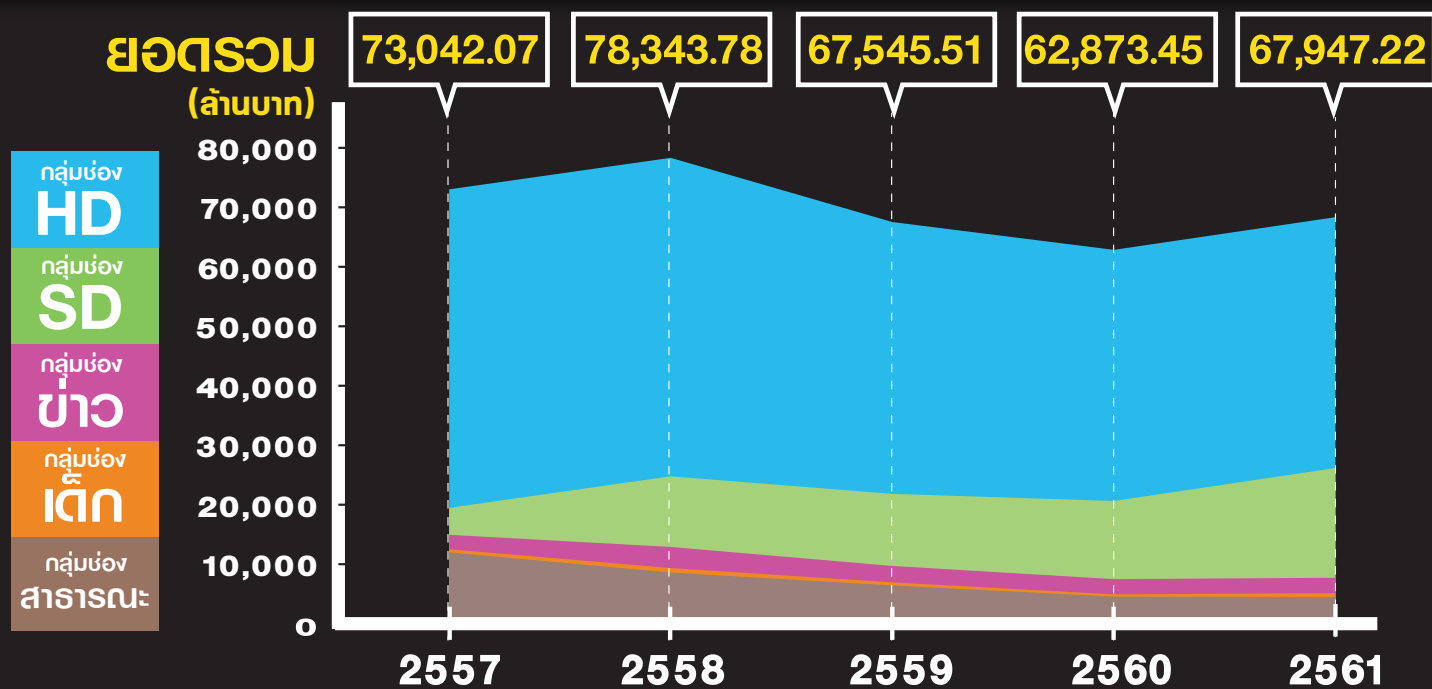
อย่างไรก็ดีรายได้ของทั้ง 2 ช่องในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากที่เคยเป็น 2 ช่องหลักของธุรกิจฟรีทีวี เริ่มมีการกระจายตัวออกไปยังช่องที่ได้รับความนิยมสูงขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มช่องที่ติดอันดับเรตติ้งในกลุ่ม TOP 5 ในแต่ละปี ซึ่งได้แก่ ช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี และช่อง Mono 29

	2557	2558	2559	2560	2561
	21,249.14	19,771.91	16,680.95	16,634.20	16,708.70
	19,924.47	19,598.79	15,316.72	14,643.67	13,012.19
	862.66	1,911.94	1,901.49	2,241.69	3,260.97
	1,476.30	6,367.03	5,083.34	5,507.01	5,673.58
หน่วย : ล้านบาท					ที่มา : Nielsen

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ตัวเลขมูลค่าโฆษณาของทั้งช่อง Mono 29 และช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี มีอัตราการเติบโตต่อเนื่องในทุกๆ ปี สอดคล้องกับตัวเลขเรตติ้งความนิยมของทั้ง 2 ช่อง ที่ในระยะแรกช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี อยู่ในอันดับ 3 และช่อง Mono 29 อยู่ในอันดับ 4 แต่ในปี 2561 ช่อง Mono 29 แซงช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี ขึ้นเป็นอันดับ 3 ได้สำเร็จ

มูลค่าตลาดโฆษณาทีวีดิจิทัล แบ่งหมวดตามประเภทใบอนุญาต

	2557	2558	2559	2560	2561
กลุ่มช่อง HD	53,551.89 73.32%	53,543.41 68.34%	45,704.21 67.66%	42,223.70 67.16%	42,170.34 62.06%
กลุ่มช่อง SD	4,536.83 6.21%	11,884.97 15.17%	12,121.08 17.95%	13,147.15 20.91%	18,045.28 26.56%
กลุ่มช่อง ข่าว	2,420.53 3.31%	3,555.45 4.54%	2,766.79 4.10%	2,560.29 4.07%	2,592.38 3.82%
กลุ่มช่อง เด็ก	537.57 0.74%	749.31 0.96%	523.28 0.77%	388.22 0.62%	623.79 0.92%
กลุ่มช่อง สาธารณะ	11,995.25 16.42%	8,610.64 10.99%	6,430.15 9.52%	4,554.09 7.24%	4,515.43 6.64%

หน่วย : ล้านบาท

ที่มา : Nielsen

กลุ่มช่อง SD มูลค่าโฆษณาเติบโตมากที่สุด ในช่วง 5 ปี

หากจัดมูลค่าโฆษณาของช่องทีวีดิจิทัลตามประเภทใบอนุญาตของ กสทช. ในช่องหมวดหมู่ทั่วไปแบบความคมชัดสูง (HD) หมวดหมู่ทั่วไปแบบความคมชัดปกติ (SD) ช่องหมวดหมู่ข่าวสารและสาระ ช่องหมวดหมู่เด็ก เยาวชน และครอบครัว และช่องทีวีสาธารณะ พบว่า มูลค่าโฆษณาในกลุ่มช่อง HD ยังคงเป็นกลุ่มที่มีมูลค่าโฆษณาสูงสุด ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ช่องใหญ่ ได้แก่ ช่อง 7HD และช่อง 3HD และอีก 5 ช่อง ได้แก่ ช่อง 9 MCOT HD ช่องไทยรัฐทีวี ช่อง One ช่อง AMARIN TV HD และช่อง PPTV โดยมูลค่าส่วนใหญ่ยังอยู่กับช่อง 3HD และช่อง 7HD เป็นหลัก แต่มีช่อง One และช่องไทยรัฐทีวี ที่มีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างน่าจับตา ซึ่งสอดคล้องกับเรตติ้งเฉลี่ยของแต่ละช่องที่เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ ในช่วงปี 2557-2561 สัดส่วนมูลค่าของกลุ่มช่อง HD ไม่ได้ลดลงมากนัก โดยในปี 2557 มีมูลค่ารวมกัน 7 ช่องประมาณ 53,551.89 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน 73.32 % ของมูลค่ารวม และค่อยๆ ลดลงมาอยู่ที่ 42,170.34 ล้านบาท หรือ 62.06% ในปี 2561

ในขณะที่กลุ่มช่อง SD จำนวน 7 ช่อง ที่ประกอบไปด้วย ช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี ช่อง True4U ช่อง GMM 25 ช่อง SPRING 26 ช่อง 8 ช่อง 3SD และช่อง Mono 29 เป็นกลุ่มช่องที่มีการเติบโตของมูลค่าโฆษณาสูงสุด โดยในปี 2557 มีมูลค่า 4,536.83 ล้านบาท หรือ 6.21% ของมูลค่ารวม และค่อยๆ เพิ่มขึ้นทุกปีจนมีอัตราการเติบโตแบบก้าวกระโดดจนมีมูลค่ารวม 18,045.28 ล้านบาท หรือ 26.56% ของมูลค่ารวมในปี 2561 ทั้งนี้ ช่องรายการในกลุ่มช่อง SD ที่มีเติบโตต่อเนื่องมากที่สุด ในช่วงปีแรกๆ ของทีวีดิจิทัล คือ ช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี ช่อง Mono 29 และช่อง 8

กลุ่มช่องข่าวสารและสาระ ในปี 2557 มีทั้งหมด 7 ช่อง ซึ่งได้แก่ ช่อง TNN ช่องไทยทีวี ช่อง NEW 18 ช่องสปริงนิวส์ ช่อง Bright TV ช่อง Voice TV และช่อง Nation TV โดยมีมูลค่าโฆษณารวมทั้งหมด 2,420.53 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน 3.31 % ของมูลค่ารวม อย่างไรก็ตาม ช่องข่าวสารและสาระเหลืออยู่เพียง 6 ช่อง เนื่องจากช่องไทยทีวีหยุดกิจการไป ทั้งนี้ มูลค่าการโฆษณาช่องข่าวสารและสาระมีการเติบโตในช่วงปี 2558-2559 และค่อยๆ ลดลงจนเหลืออยู่เพียง 2,592.38 ล้านบาทในปี 2561 หรือคิดเป็นสัดส่วน 3.82% ของมูลค่ารวม

สำหรับกลุ่มช่องเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีทั้งหมด 3 ช่องในปีแรกที่มีทีวีดิจิทัล ประกอบไปด้วยช่อง 3Family ช่อง MCOT Family และช่อง LOCA ของกลุ่มไทยทีวี โดยช่อง LOCA หยุดการออกอากาศไปในปี 2558 จึงเหลือช่องเด็ก เยาวชน และครอบครัวอยู่เพียง 2 ช่องเท่านั้น ทั้งนี้ กลุ่มช่องเด็ก เยาวชน และครอบครัวเป็นกลุ่มที่มูลค่าโฆษณาทรงตัว ไม่มีการเติบโตมากนัก

กลุ่มช่องของหน่วยงานภาครัฐ มีทั้งหมด 4 ช่อง ได้แก่ ช่อง 5 ช่อง NBT ช่องไทยพีบีเอส และช่องทีวีรัฐสภา แต่ช่องรายการที่สามารถโฆษณาได้มีเพียงสองช่อง คือ ช่อง 5 และช่อง NBT ซึ่งจากข้อมูลในปี 2557 พบว่า ช่องภาครัฐมีมูลค่าโฆษณารวมกันได้ 11,995.25 ล้านบาท โดยรายได้ส่วนใหญ่มาจากช่อง 5 ที่มีผู้ผลิตรายการจำนวนมากเข้าเวลาออกอากาศ แต่อย่างไรก็ดี ตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา บรรดาผู้ผลิตรายการของช่อง 5 ได้กลายเป็นผู้รับใบอนุญาตทีวีดิจิตอล จึงได้ถอดรายการของตนออกจากช่อง 5 แล้วมาออกอากาศที่ช่องดิจิตอลของตนเอง ส่งผลให้มูลค่าโฆษณาของช่อง 5 ลดลงมาก และกระทบต่อมูลค่าโฆษณาของช่องภาครัฐโดยรวม จนในปี 2561 ช่องภาครัฐมีมูลค่าโฆษณารวมประมาณ 4,515.43 ล้านบาท ซึ่งลดลงมากกว่าร้อยละ 50 นับจากปี 2557

โดยสรุปภาพรวมของตลาดโฆษณาของธุรกิจทีวีดิจิตอลในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ได้แสดงให้เห็นทิศทางมูลค่าตลาดโฆษณาในแต่ละปี ที่เปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการช่องใหม่ๆ เข้าสู่ตลาด โดยในปี 2558 เป็นปีที่มีมูลค่าตลาดโฆษณาสูงสุดถึงกว่า 7.8 หมื่นล้านบาท และค่อยๆ ลดลงมาอยู่ที่ 6.7 หมื่นล้านบาทในปี 2561 ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้มูลค่าโฆษณามีแนวโน้มลดลงคือ ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ของทีวีดิจิตอลในปี 2562 ที่มีช่องดิจิตอลจำนวน 7 ช่อง (ช่อง 3 Family ช่อง MCOT Family ช่อง Spring News ช่อง Bright TV ช่อง VOICE TV ช่อง Spring26 และช่อง 3 SD) ขอคืนใบอนุญาต ทำให้อุตสาหกรรมทีวีดิจิตอลเหลือช่องรายการทั้งหมด 19 ช่อง ทั้งนี้ เม็ดเงินโฆษณาของช่องที่คืนใบอนุญาตจะกระจายไปยังช่องที่ยังออกอากาศอยู่ ซึ่งคาดว่าจะเริ่มเห็นภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าโฆษณาของแต่ละช่องได้ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2562 เป็นต้นไป